

Dosarul nr. 2ra-2224/16

Instanța de fond: Judecătoria Buiucani mun. Chișinău – O. Parfeni
Instanța de apel: CA Chișinău – L. Popova, A. Gavrilița, V. Efros

ÎNCHEIERE

05 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului

Svetlana Filincova,

judecători

Dumitru Mardari, Maria Ghervas,

examinînd chestiunea referitoare la admisibilitatea recursului, declarat de către Ministerul Justiției în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Gheorghe Bordea împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Procuratura Generală și Ministerul Finanțelor privind repararea prejudiciului moral și material cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, procuraturii și instanțelor judecătorești,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2016,

C O N S T A T Ă :

La 09 noiembrie 2015 Gheorghe Bordea a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Procuratura Generală și Ministerul Finanțelor privind repararea prejudiciului moral și material cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, procuraturii și instanțelor judecătorești.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că în privința sa la data de 27 septembrie 2012 de către procurorul în procuratura raionului Leova s-a dispus pornirea urmării penale pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal. La 25 octombrie 2012 a fost emisă ordonanța prin care a fost recunoscut în calitate de bănuț, precum că la 02 septembrie 2012, aflîndu-se în or. Leova, i-a aplicat lui Artur Tripa mai multe lovituri în regiunea capului, cauzîndu-i leziuni corporale medii, potrivit raportului de constatare medico-legală nr. 253 din 21 septembrie 2012. Prin

ordonanța din 28 decembrie 2012 a fost pus sub învinuire de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 152 alin.(1) Cod penal, fiind aplicată măsura preventivă - obligarea de a nu părăsi localitatea. La 28 decembrie 2012 a fost întocmit rechizitoriul pe dosarul penal în cauză, care a fost expediat pentru examinare în Judecătoria Leova.

Gheorghe Bordea a menționat că prin sentința Judecătoria Leova din 27 noiembrie 2013 a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii. Prin decizia Curții de Apel Cahul din 23 martie 2015 a fost casată integral sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Gheorghe Bordea a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal, cu liberarea de pedeapsă în legătură cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere penală. A fost admisă acțiunea civilă, privind repararea prejudiciului moral, fiind dispusă încasarea de la Gheorghe Bordea în beneficiul lui Artur Tipa prejudiciul moral în sumă de 5.000 lei. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 04 august 2015 a fost respins ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către partea vătămată Artur Tipa, admis recursul ordinar declarat de Gheorghe Bordea, casată integral decizia Curții de Apel Cahul din 23 martie 2015, cu menținerea sentinței Judecătoria Leova din 27 noiembrie 2013.

Reclamantul susține că ordonanța de pornire a urmăririi penale din 27 septembrie 2012, ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuț din 25 octombrie 2012, ordonanța de punere sub învinuire din 28 decembrie 2012 și ordonanța privind aplicarea măsurii preventive din 28 decembrie 2012 sînt ilegale. Apelurile acuzatorului de stat și a părții vătămate au fost greșit admise și instanța de apel, fiind condamnat în baza art. 157 Cod penal - vătămarea medie a integrității corporale cauzată din imprudență. Nici învinuirea formulată de către procuror în rechizitoriu - art. 152 alin. (1) Cod penal, nici încadrarea juridică de către instanța de apel a acțiunilor în baza art. 157 Cod penal, nu și-au găsit confirmare.

Gheorghe Bordea a indicat că în cadrul urmăririi penale, prin ordonanța procurorului din 24 decembrie 2012 a fost respins demersul avocatului, care a solicitat încetarea urmăririi penale în privința lui Gheorghe Bordea, deoarece fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii incriminate în baza art. 152 alin. (1) Cod penal. Plîngerile adresate Procuraturii Generale pentru a evita o condamnare ilegală, au fost ignorate, fiind făcute indicații de prelungire a urmăririi penale și referirii cauzei penale instanței de judecată. Obligarea de a nu părăsi localitatea, ca măsură preventivă a fost aplicată contrar prevederilor art. 27 din Constituție, fiind încălcat dreptul la libera circulație, lipsindu-l de posibilitatea deplasării prin țară. Pornirea ilegală a cauzei penale și efectuarea acțiunilor de urmărire penală, s-a făcut doar cu scopul de a se expune asupra cazului instanța de judecată a știrbit imaginea și prestigiul reclamantului, fiind umilit și ofensat în fața societății ca cetățean și ca colaborator de poliție, cauzîndu-i-se de către procuratură un imens prejudiciu moral, care s-a manifestat prin stări de stres, frustrări, dezamăgiri pe o perioadă mai mare de 3 ani. La fel, a fost ponegrit de către jurnaliști în diverse articole, dîndu-i calitatea de criminal în epoleți. Apelurile acuzatorului de stat și a părții vătămate, prin care se solicita

condamnarea sa au fost admise de către instanța de apel, însă ulterior s-a constatat că au fost declarate neîntemeiate, contrar prevederilor legale, fapt ce i-a creat pe această perioadă suferințe de ordin moral și psihologic.

Reclamantul a solicitat în temeiul Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, încasarea prejudiciului moral în sumă de 150.000 lei și a prejudiciului material în sumă de 32.407,60 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 15 decembrie 2015 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de către Gheorghe Bordea. S-a dispus încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Gheorghe Bordea suma de 20.000 lei cu titlu de prejudiciu moral, suma de 26.407,60 lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 6.000 lei cu titlu de asistență juridică, în total suma de 52.407,60 lei. În rest, acțiunea a fost respinsă (f.d. 87, 92 - 99).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Ministerul Justiției, Procuratura Generală și Ministerul Finanțelor au declarat apel, solicitând casarea hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 15 decembrie 2015, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă (f.d. 90, 104, , 112 – 119, 126).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2016 s-au respins apelurile declarate de Ministerul Justiției, Procuratura Generală și Ministerul Finanțelor, s-a menținut hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 15 decembrie 2015 (f.d. 133 – 140).

La 08 aprilie 2016 și 15 aprilie 2016 Ministerul Finanțelor și Procuratura Generală au declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2016 și hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 15 decembrie 2015, solicitând casarea acestora, cu pronunțarea unei noi decizii prin care acțiunea să fie respinsă integral (f.d. 142 – 145, 148 - 149).

Prin decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 08 iunie 2016 s-au considerat inadmisibile recursurile declarate de Ministerul Finanțelor și Procuratura Generală (f.d. 157 – 162).

La 20 iunie 2016 Ministerul Justiției a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2016 și hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 15 decembrie 2015, solicitând casarea acestora, cu pronunțarea unei noi decizii prin care acțiunea să fie respinsă integral (f.d. 167 - 170).

În motivarea cererii de recurs recurentul a invocat că instanțele de judecată nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, au aplicat o lege care nu trebuie să fie aplicată, au interpretat în mod eronat legea, erorile comise de către instanțele de judecată au dus la încălcarea esențială a drepturilor fundamentale.

Conform prevederilor art. 434 alin. (1) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 23 martie 2016 și a fost expediată părților la data de 04 aprilie 2016 (f.d. 111), nefiind

confirmată dovada recepționării. În lipsa dovezii de recepționare recurentul a depus recurs la 20 iunie 2016, recursul se consideră a fi depus în termen.

Analizând materialele dosarului prin prisma temeiurilor invocate în cererea de recurs, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia că recursul declarat de Ministerul Justiției nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Recurentul a invocat în recursul său că instanțele de judecată nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, au aplicat o lege care nu trebuie să fie aplicată, au interpretat în mod eronat legea, erorile comise de către instanțele de judecată au dus la încălcarea esențială a drepturilor fundamentale.

În speță, Colegiul menționează că recursul în cauză conține obiecțiile de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a acestora, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, așa cum formal invocă recurentul și respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) CPC au caracter de concretizare a motivului de recurs, determinând cazurile concrete în prezența cărora se consideră că normele de drept material și procedural au fost încălcate sau eronat aplicate, astfel că recursul exercitat conform secțiunii a 2-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Alin. (4) al aceluiaș articol stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, călăuzindu-se de art. 440 CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume la lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În legătură cu cele constatate, examinînd argumentele cererii de recurs prin prisma normelor legale ce reglementează relațiile dintre părți, ținînd cont de actele anexate la dosar, se constată că recursul înaintat de Ministerul Justiției împotriva deciziei instanței de apel nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 CPC completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DISPUNE:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ministerul Justiției, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Gheorghe Bordea împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Procuratura Generală și Ministerul Finanțelor privind repararea prejudiciului moral și material cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, procuraturii și instanțelor judecătorești.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului

Svetlana Filincova

judecători

Dumitru Mardari

Maria Ghervas